

Alue- ja kuntavaalit 2025 - Vaalien ulkomainonta

Keskvltk 12.12.2024 § 17
120/00.00.00/2024

Valmistelija:
hallintojohtaja Mirja Tuunanen
puh. 044 781 1251
mirja.tuunanen@parikkala.fi

Alue- ja kuntavaalit toimitetaan sunnuntaina 13.4.2025. Vaaleissa noudatetaan vaalilakia (714/1998) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Vaalien ulkomainonta on hyväksi todettu keino lisätä vaalien näkyvyyttä ja antaa kuntalaisille tietoa ehdokkaista. Kunnalla ei ole lakisääteistä velvollisuutta osallistua vaalimainonnan järjestämiseen. Kunnallinen vaalimainontakäytäntö on perustunut kuntien keskusjärjestöjen suositukseen ja sitä on noudatettu 1970-luvulta lähtien. Perusteena suositukselle on aikanaan ollut vaalimainonnan yhdenmukaistamisen tarve, kaupunki- ja maisemakuvalliset syyt sekä ympäristön siisteys. Vaalimainonnasta on muodostunut perinne, jolla voidaan katsoa olevan edelleen tiedotusarvoa. Kansalaiset ovat tottuneet siihen, että vaalien yhteydessä käytetään tällaista mainontaa.

Ensimmäisissä aluevaaleissa kunnat hyväksyivät erikseen aluevaalien ulkomainonnan toteutettavaksi keskitetysti kunnan hallinnassa olevilla alueilla. Suositeltavaa on toimia näin myös samanaikaisesti toteutettavissa kunta- ja aluevaaleissa. Suomen Kuntaliitto suosittelee, että vaalien ulkomainonta kunnan hallinnassa ja määräämisvallassa olevilla alueilla aloitettaisiin viikkoa ennen ennakoäänestyksen aloittamista.

Ulkomainospaikkoja valittaessa on huomioitava vaalilain säännökset, jotka edellyttävät, ettei vaalimainoksia sijoiteta ennakoäänestys- tai äänestyspaikalle tai niiden läheisyyteen niin, että niiden voitaisiin katsoa vaikuttavan äänestäjien vaalivapauteen. Lähtökohtana pidetään sitä, etteivät mainokset näy vaalihuoneistoon taikka sen sisäänkäyntiin.

Ulkomainospaikkoja jaettaessa on ehdokkaan asettaneita puolueita ja valitsijayhdistyksiä kohdeltava tasapuolisesti.

Kunnan vaalimainoskehikkojen sijoittelussa kullekin ehdokkaita asettaneelle ryhmälle tulevan julistetilän sijainti, luettuna vasemmalta oikealle, tulisi määräytyä samassa järjestyksessä kuin ehdokaslistojen yhdistelmässä. Jotta tyhjiä mainospaikkoja ei jäisi, ehdokkaita asettaneilta ryhmiltä voidaan tiedustella, tulevatko he käyttämään mainospaikkoja ja edellyttää vastausta tiettyyn päivämäärään mennessä uhalla, että vaalimainospaikkoja ei heille varata. Ryhmiltä voidaan myös vaatia kirjallinen ilmoitus tai sitoumus vaalimainospaikkojen käyttämisestä. Edellä kuvattu menettely täyttää myös yhdenvertaisuusperiaatteen vaatimukset. Jos tyhjiä paikkoja kuitenkin jää, niitä voidaan käyttää yleiseen vaalitiedottamiseen.

Esittelijä: Puheenjohtaja

Päätösehdotus

Keskusvaalilautakunta antaa ehdotuksensa vaalien ulkomainonnasta kunnanhallitukselle.

Päätös

Keskusvaalilautakunta päätti yksimielisesti ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunta järjestää ulkomainostelineet vain Parikkalan keskustaan S-marketin ja Parikkalantien väliselle alueelle.